

[A. M. Hansen.]

slaaede Skoleraad med de 3 valgte Medlemmer og den af Ministeren valgte Formand. Ogsaa her talte det ærede Medlem Hr. Vesterager saa meget om Embedsmænd. For det første er det saaledes, at det er den samme Formand i samtlige Skoleraad indenfor et Amt. Jeg kunde godt tænke mig, som ogsaa den højtærede Minister gav Udtryk for i sin Fremsættelsestale, at det netop blev Amtmanden, hvor han egnede sig dertil; men det vilde dog være urimeligt at fastslaa i Lovforslaget, at det skulde være ham; thi saa vilde man være bunden dertil, enten han egnede sig eller ej. Og man havde ikke andet at støtte sig til end det gamle Erik Bøgh'ske: Hvem Gud giver et Embede, giver han ogsaa Forstand, og det er for lidt. Derfor synes jeg, at det er en god Ordning, at Ministeren har Frihed til at vælge Formanden.

Angaaende Kapitel 3 om Skolens indre Styrelse kan jeg i det hele og store tiltræde Forslaget, men jeg maa udtale min Ængstelse for Bestemmelsen i § 7, som ogsaa blev nævnt af det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen og det ærede Medlem Hr. Kammergaard, at det af Skolenævnet kan paalægges Førstelæreren at gøre sig bekendt med Undervisningen i Skolens forskellige Klasser samt i Forskolen, det vil nemlig meget let fremkalde Vanskeligheder. Det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen sagde: Der ser man, man vil nok have det faglige Tilsyn, men hvis det kommer ind paa Livet, vil man ikke have det. Heroverfor vil jeg gerne sige, at jeg her kun taler om de Skoler, hvor der er et Par eller tre Lærere. Der er det, jeg peger paa Vanskelighederne, thi som det ogsaa fremgaar af Lovforslagets Bemærkninger, forudsætter man, at mange af de Førstelærere, der sidder omkring i Landet, ikke er egnede til at foretage dette Tilsyn. Saa siger nok Lovforslaget — det siges i hvert Fald i Bemærkningerne —, at det er Skolenævnet, der kan bestemme, hvorvidt Læreren skal have dette Tilsyn eller ej. Jeg vil bede den højtærede Minister betænke, at hvis et Skolenævn, som jo har Tilsyn i hele Kommunen, udsteder en Instruks om Tilsyn med Undervisningen for een Førstelærer i Kommunen, for een

Skole, saa vil det være saare vanskeligt for Nævnet ikke at udstede den for samtlige Skoler. Derfor er jeg noget betænkelig ved, at man sætter denne Bestemmelse ind overfor de mindre Skoler. Jeg synes ogsaa, at det ikke er saa paakrævet, som det har været hidtil, idet vi jo faar Kredslæreren, som er det faglige Tilsyn. Men det er jo et Spørgsmaal, som jeg haaber vi kan tale os til Rette om i det kommende Udvalg; jeg peger blot paa, at her er der en Vanskelighed. At Førstelæreren skal have Pligt til at besøge den Administration, som angaar Skolen i Almindelighed, føre Tilsyn med dens Materiel og daglige Orden — f. Eks., at der begyndes rettidig, at den ydre Plan er i Orden og ogsaa følges —, det finder jeg naturligt. Det er blot paa dette ene Omraade, at af to eller tre Lærere, som til daglig lever tæt op ad hinanden, skal den ene have Tilsyn med de andres Undervisning, jeg er lidt betænkelig. Jeg er bange for, at det kan fremkalde saadanne Gnidninger, som vil virke til Skade for Skolen.

Angaaende Kapitel 4, Lærerkaldelsen, vil jeg gerne sige, at Danmarks Lærerforenings Hovedbestyrelse har jo udtalt Ønske om, at Kaldsmyndigheden maa blive henlagt til Skoleraadet i Stedet for som foreslaaet til Kommunalbestyrelsen. Hovedbestyrelsen begrunder dette med, at Skoleraadet, ikke mindst gennem Kredslærerens Virksomhed, vil faa et større Kendskab til et større Antal Lærere, end Kommunalbestyrelsen har. Hertil kommer, at Skoleraadet har Sagen lidt mere paa Afstand og derfor bedre kan træffe sit Valg rent sagligt uden at være paavirket af en mulig øjeblikkelig Stemning og af Agitationen paa selve det Sted, hvor Læreren skal ansættes. For mig selv og mit Parti er dette ikke noget stort Spørgsmaal. Jeg tillægger det ikke nogen afgørende Betydning, om Kaldsmyndigheden skal ligge hos Skoleraadet eller Kommunalbestyrelsen. Praxis er jo nemlig efterhaanden blevet, at man i det store og hele kalder den, der er indstillet som Nr. 1 af Kommunalbestyrelsen. Jeg kan derfor ikke se, der bliver nogen væsentlig Forskel. Men hvis Kommunalbestyrelsen skal kalde, saa bør efter min Mening Indstillingsretten ligge hos Forældreraadet, eventuelt suppleret med For-